

แผนแม่บทห้องสมุดทหาร

พ.ศ.๒๕๔๘ - ๒๕๕๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความนำ

การดำเนินงานของห้องสมุดทหารในสังกัดกระทรวงกลาโหม ปัจจุบันยังไม่มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปแบบมาตรฐาน ทำให้การจัดและการดำเนินงานห้องสมุดมีความหลากหลาย และแตกต่างกันตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วย การจัดและการดำเนินงานห้องสมุดนอกเหนือจากบริการที่มุ่งจะช่วยเหลือส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าหาข้อมูลของกำลังพลและบุคลากรทั่วไป สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม แล้วยังจะเป็นการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดให้เข้าสู่มาตรฐานของการบริการห้องสมุดสากลอีกด้วย ปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่สามารถเผยแพร่และสืบค้นได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์โลก ห้องสมุดในหน่วยงานต่าง ๆ จึงให้ความสนใจที่จะพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านการบริการสารสนเทศ ดังนั้นกระทรวงกลาโหมจึงควรที่จะกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาห้องสมุดทหารให้มีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน และเข้าสู่มาตรฐานระดับสากล และให้เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งขยายผลการจัดทำเป็นห้องสมุดเครือข่าย เพื่อประสานประโยชน์ระหว่างห้องสมุดในหน่วยทหารกับห้องสมุดหน่วยงานอื่นในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่กำลังพลของกองทัพ หน่วยงานอื่น และประชาชน

๑.๒ นโยบายและเจตนารมณ์

๑.๒.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กรุณาลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารห้องสมุดทหาร ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๕๔/๒๖ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๖ ประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เป็นคณะกรรมการฯ โดยมีเจ้ากรมยุทธศึกษาทหาร เป็นประธานกรรมการฯ มีหน้าที่กำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงาน กำกับดูแลการพัฒนาระบบงานและบุคลากรของห้องสมุดในกระทรวงกลาโหม รวมทั้งได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นอีก ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการพัฒนางานห้องสมุดทหาร เพื่อให้มีหน้าที่จัดทำเนียบนามห้องสมุดทหาร จัดทำมาตรฐานห้องสมุดทหารรวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างห้องสมุดทหารและห้องสมุดพลเรือน และคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศห้องสมุดทหาร เพื่อให้มีหน้าที่พัฒนาระบบงานห้องสมุด ไปสู่ระบบงานห้องสมุดอัตโนมัติ โดยเพิ่มขีดความสามารถในด้านการบริการสารสนเทศ และการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล

/ ๑.๒.๒ เพื่อสนอง...

๑.๒.๒ เพื่อสนองต่อเจตนารมณ์ของนโยบายด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของกระทรวงกลาโหม ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๒๒๐/๔๕ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๕ (ในข้อ ๑.๒) ที่ว่า “พัฒนากองทัพให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้ของกำลังพลทุกระดับ มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การวิจัยและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการเรียนรู้ การปฏิบัติงานการบริหารจัดการทางความรู้ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม”

๑.๒.๓ เพื่อให้การบริหารจัดการห้องสมุดทหาร มีความสอดคล้องเป็นไปในกรอบแนวทางเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานสากล สามารถเชื่อมโยงระบบเครือข่ายระหว่างห้องสมุดทหารกับหน่วยงานอื่น อันจะเป็นประโยชน์ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการบริหารห้องสมุดทหาร จึงได้พิจารณาจัดทำแผนแม่บทห้องสมุดทหารขึ้น

๑.๓ หลักการและเหตุผล

แผนแม่บทห้องสมุดทหาร จะเป็นกรอบแนวทางการบริหารห้องสมุดทหาร ของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้มีมาตรฐาน การบริหารจัดการ การให้บริการ และแนวทางการพัฒนาห้องสมุดทหารให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

บทที่ ๒

วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์

๒.๑ วิสัยทัศน์

ห้องสมุดทหารเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ มีการดำเนินงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตามมาตรฐานสากล สามารถเชื่อมโยงระบบเข้ากับห้องสมุดสถาบันการศึกษาและสถาบันอื่น ๆ ทั้งภายในและนอกกระทรวงกลาโหม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กำลังพลในสังกัดกระทรวงกลาโหม เห็นความสำคัญของการศึกษา และเข้าถึงแหล่งค้นคว้า อันจะทำให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

๒.๒ พันธกิจ

ห้องสมุดทหาร มีหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ มีระบบการบริหารจัดการ และบริการด้านการสืบค้นข้อมูลข่าวสารสารสนเทศที่ทันสมัย เป็นศูนย์กลางการสืบค้นในทุกสาขาวิชา อันจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพทางการศึกษาให้แก่กำลังพลในสังกัดกระทรวงกลาโหมและประชาชนทั่วไป

๒.๓ วัตถุประสงค์

เพื่อปรับระบบการดำเนินงานห้องสมุดทหารให้มีการบริหารจัดการ และการให้บริการที่มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน

บทที่ ๓

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ และกรอบการดำเนินงาน

เพื่อให้การดำเนินงานห้องสมุดทหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวนโยบายเพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ๓ ประการ ดังนี้

๓.๑ การจัดระบบบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ : การจัดระบบบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน

กรอบการดำเนินงาน

๓.๑.๑ จัดระบบโครงสร้างให้ได้ตามมาตรฐานห้องสมุดทหาร

๓.๑.๒ จัดอัตรากำลังพลให้เป็นไปตามมาตรฐานห้องสมุดทหาร

๓.๑.๓ การจัดหาอัตรากำลังพลให้มีคุณสมบัติตรงตามอัตรากำลังพล และ/หรืออัตรากำลัง

๓.๑.๔ การจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม

๓.๒ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ : การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

กรอบการดำเนินงาน

๓.๒.๑ พัฒนางานด้านการบริการของห้องสมุดให้สะดวก รวดเร็ว ครบถ้วน และถูกต้อง

๓.๒.๒ พัฒนาบุคลากรห้องสมุดให้มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารจัดการ การ

พัฒนาห้องสมุด และการใช้สื่อสารสนเทศ

๓.๒.๓ สรรหาทรัพยากรสารสนเทศ และแหล่งสืบค้น เพื่อประโยชน์ในการให้บริการ

๓.๓ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับห้องสมุดทหาร

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ : การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับงาน ห้องสมุด

ทหาร

กรอบการดำเนินงาน

๓.๓.๑ การพัฒนาระบบงานห้องสมุดทหาร โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อนำไปสู่การเป็นห้องสมุดอัตโนมัติ ที่มีความทันสมัยและเป็นสากล

๓.๓.๒ การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายระหว่างห้องสมุดทหารและขยายผลไปหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดร่วมกัน

บทที่ ๔

การบริหารสู่ความสำเร็จ

ในการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดทหาร ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับห้องสมุดอื่น ที่ได้มาตรฐานสากลนั้น จะต้องมีการปรับระบบการบริหารจัดการไปสู่การพัฒนาเชิงคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมาตรฐานห้องสมุดทหารเป็นแนวทางกำหนดการปฏิบัติงาน และเพื่อความทันสมัยในการให้บริการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ควรต้องมีการสร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างห้องสมุดทหาร กับส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชน โดยต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

บทที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทห้องสมุดทหาร ใช้การประเมินผลตามวัตถุประสงค์ โดยกระบวนการประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๕.๑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินงานในการติดตามและประเมินผล

๕.๒ กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกถึงระยะเวลาของแผนงาน

๕.๓ กำหนดให้ตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามขั้นตอน และกำหนดเวลาที่เสนอไว้ในแผนงาน

๕.๔ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับจากแผนงาน
